

MOTION

Motion om Fördjupad Klimatriskutredning för Region Gotlands VA-försörjning

Region Gotland har i samband med kokrekommendationerna av vatten i Visby hävdats hänvisat till att dricksvattnet blivit otjänligt på grund av orsaker som relaterar till klimatförändringar. Vilka dessa klimatförändringsorsaker är förklarades inte.

Centerpartiet har därför gjort en genomlysning av Region Gotlands styrdokument för Klimatanpassning från 2023 samt den nyligen godkända Vattentjänstplanen från 2025 som båda reglerar frågor kring klimatanpassningar.

I Klimatanpassningsplanen från 2023 framkommer tydligt att fokus i denna första version av klimatanpassningsplan har inte klimateffekter av ökad torka och värmebölja – inte finns med i klimatanpassningsplanen. Översvämning analyserades endast utifrån händelserna skyfall och extrema havsnivåer.

I Vattentjänstplanen från 2025 analyserade risker för störning av Region Gotlands VA-anläggningar utifrån olika former av översvänningsmodelleringar hur VA-anläggningar och grundvattentäkter samt allmänna ledningsnätet och existerande vattenreservoarer kan påverkas. Vid skyfall kan även bräddning till en råvattentäkt också ske men Region Gotland menar att en sådan risk för bräddning till nuvarande ytvattentäkter inte finns om man frånser vatten från Östersjön. I rapporten redovisas inte vilka anläggningar som i dagsläget är föremål för någon av dessa ovan skyfallsrisker beskrivna enligt ovan idag på grund av sekretess.

I samband med Tekniska förvaltningens utspel i Radio Gotland den 4 dec 2025 kommunicerades att det identifierade problemet med dricksvattnet snarare än skyfall och överskott av vatten var *”att just låga flöden i Visbys vattenledningsnät under vinterhalvåret kan ha lett till att små kräftdjur och andra små organismer kunnat växa till”*. Skyfall verkar således inte utgöra grunden till problemet.

I Tekniska förvaltningens utspel i radio Gotland den 30 januari 2026 var att utöver de akuta reningsåtgärderna så ska Region Gotland även jobba vidare med långsiktiga lösningar *”för en robust vattenförsörjning i ett förändrat klimat”*. Vilka dessa lösningar är omnämns inte.

Med anledning av de stora störningar av vattenförsörjning i Visby med omnejd som under en lång tid gjort att Visbys vatten varit obrukbart yrkar Centerpartiet:

- **Att Tekniska nämnden ges i uppdrag att i dialog med politiken ta fram en betydligt bredare och tekniskt fördjupad analys om samtliga möjliga klimatförändringsrisker kopplat till Region Gotlands vattenförsörjning.**
- **Att riskerna för återkommande störningar på dricksvattenkvaliteten och dess distributionskapacitet kopplat till klimatförändringarna tas på större allvar och att dess förebyggande arbete prioriteras högre i det fortsatta VA-arbetet.**

**Gabriella Hammarskjöld (C), Ledamot
Regionfullmäktige**